

Številka: 330-2/2010/62

Datum: 27. 10. 2010

ZDRUŽENJE OBČIN SLOVENIJE
sonja.parkelj@zdruzenjeobcin.si

SKUPNOST OBČIN SLOVENIJE
info@skupnostobcin.si

Zadeva: Obračun in izplačilo plač za mesec oktober 2010

Spoštovani!

Dne 26. 10. oziroma 27. 10. 2010 smo po elektronski pošti prejeli vaše zaprosilo z vprašanjem glede izplačila tretje četrtine odprave nesorazmerij za oktober 2010. V vašem pismu se sklicujete na dopis Ministrstva za javno upravo (v nadaljevanju: ministrstvo) št. 0100-704/2010/28 oziroma 29, v katerem vas je seznanilo s stališčem, da se izplačilo odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah za mesec oktober 2010 ne izvede.

V tej zvezi sprašujete, kako v dani situaciji ravnati.

Kot nam je sicer znano, je ministrstvo svoje stališče argumentiralo tudi s tem, da je vložena tožba na razvezo kolektivne pogodbe, kar bi v primeru, če bi sodišče tožbenemu zahtevku ugodilo, imelo za posledico to, da bi bilo potrebno izplačana sredstva vračati. Obenem je vlada Kolektivno pogodbo za javni sektor (v nadaljevanju: KPJS) po znanih informacijah odpovedala.

Računsko sodišče je pri presoji, ali je zahteva ministrstva, da se obračun in izplačilo odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah v mesecu oktobru 2010 ne izvede, utemeljena in ima ustrezno zakonsko podlago, upoštevalo zlasti naslednje:

- aneks št. 4 h KPJS dne 22. 10. 2010 ni bil podpisan, torej KPJS v nespremenjeni vsebini z enakim obsegom pravic in obveznosti obeh strank, dokler ne bo razvezana oziroma dokler ne bo potekel odpovedni rok, še vedno velja, zato je pravice in obveznosti, ki so z njo dogovorjene, potrebno izpolnjevati;
- izida tožbe na razvezo kolektivne pogodbe ni mogoče predvideti, čeprav je res ena od možnosti tudi ta, da bi v primeru, da bi sodišče tožbenemu zahtevku ugodilo in nadalje pod pogojem, da bi bila tretja četrtina odprave nesorazmerij izplačana v mesecu oktobru 2010, prejemniki morali ta sredstva vračati. Vendar je tudi to možno le pod pogojem, da bi bila pogodba v celoti ali delno razvezana z učinkom za nazaj. Kot izhaja iz sodne prakse pa se le-ta v primerih tožbenih zahtevkov na razvezo pogodb zaradi spremenjenih okoliščin ni enotno izrekla o tem, ali ima razveza učinke za naprej ali za nazaj. Sodna praksa učinke razveze veže na konkretne primere. Glede na vsebino KPJS, zlasti pa njenega 50. člena, ki je pravzaprav njena ključna "sporna" vsebina, bi verjetno težko predvideli, da bo sodišče pogodbo razvezalo za nazaj, saj je v teoriji in sodni praksi zaslediti stališča, da "bi bilo nesmiselno pogodbo razvezati za nazaj v primerih, ko gre za trajnejše razmerje, pri katerih se okoliščine spremenijo potem,

ko sta stranki dalj časa normalno izpolnjevali svoje pogodbene obveznosti"¹. Poleg tega z vidika pogojev, ki jih za razvezo pogodbe zaradi spremenjenih okoliščin določa 112. člen Obligacijskega zakonika², izida pravde sploh ni mogoče z gotovostjo predvideti;

- v primeru, da delodajalec tretje četrtine odprave nesorazmerij v oktobru 2010 ne izplača, obenem pa tožbenemu zahtevku ne bi bilo ugodeno, je na drugi strani potrebno tudi predvideti, da bo delodajalec ta del odprave nesorazmerij moral izplačati potem, ko bo o tožbenem zahtevku pravomočno odločeno, vključno z obrestmi od zapadlosti te obveznosti dalje do plačila. To pa je po drugi strani tveganje, povsem enakovredno tveganju, ki ga navajate in na katerem utemeljujete svojo zahtevo, da se tretja četrtina odprave nesorazmerja ne izplača ob zapadlosti v oktobru 2010;
- tudi napoved Vlade Republike Slovenije o odpovedi kolektivne pogodbe oziroma sama odpoved kolektivne pogodbe s strani vlade bo imela učinke šele po izteku odpovednega roka, ki skladno z določbo prvega odstavka 13. člena KPJS znaša najmanj šest mesecev od dneva, ko odpoved prejme nasprotna stranka.

Računsko sodišče se glede na zgoraj navedeno pridružuje vašemu razmišljanju, da stališče ministrstva ne more nadomestiti določb kolektivne pogodbe, iz česar izhaja zaključek, da pravna podlaga za obračun in izplačilo tretje četrtine odprave nesorazmerij še vedno velja, zato je obveznost po mnenju računskega sodišča treba izpolniti.

Lep pozdrav,

dr. Igor Šoltes,
predsednik računskega sodišča

¹ N. Plavšak, idr. : Obligacijski zakonik s komentarjem - splošni del, 1. knjiga, GV Založba, 2003 - str. 606 in nasl.

² Uradni list RS, št. 97/07-UPB1.